

Ministerstwo Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Dotyczy: uwag Fundacji Rodzić po Ludzku do projektu ustawy o zawodzie pielęgniarki i zawodzie położnej (UD387)

Szanowna Pani Minister,

w odpowiedzi na pismo znak RKP.0210.1.2025.EM z dnia 14 maja 2026 r. Fundacja Rodzić po Ludzku przekazuje uwagi do projektu ustawy o zawodzie pielęgniarki i zawodzie położnej.

Fundacja Rodzić po Ludzku stanowczo sprzeciwia się rozwiązaniom przewidzianym w art. 75 pkt 1 oraz art. 78 projektu ustawy, które zakładają odejście od odrębnego kształcenia położnych i uzyskiwanie kwalifikacji położnej po ukończeniu studiów pielęgniarskich oraz dodatkowego kształcenia trwającego co najmniej 18 miesięcy.

Żądamy pozostawienia dotychczasowej, odrębnej ścieżki kształcenia położnych.

W naszej ocenie proponowane rozwiązania prowadzą do **osłabienia samodzielności** zawodu położnej, **obniżenia rangi zawodu położnej** jako odrębnej profesji medycznej oraz stwarzają **realne zagrożenie dla jakości opieki** nad kobietami i **bezpieczeństwa zdrowotnego** kobiet i noworodków.

Położnictwo jest samodzielnym zawodem medycznym, posiadającym własne kompetencje, standardy kształcenia oraz unikalną rolę w systemie ochrony zdrowia. Położne wspierają kobiety nie tylko podczas ciąży, porodu i porożenia, ale również w obszarze zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, laktacji, profilaktyki, opieki po stracie ciąży oraz w okresie menopauzy. Kompetencje te wymagają specjalistycznego, kierunkowego kształcenia skoncentrowanego na zdrowiu kobiet.

Szczególne zaniepokojenie budzi uzasadnienie proponowanych zmian przedstawione przez Ministerstwo Zdrowia. Z odpowiedzi udzielonej Fundacji w trybie dostępu do informacji publicznej wynika, że rozwiązanie polegające na likwidacji odrębnej ścieżki kształcenia położnych nie było rekomendacją zespołu powołanego do opracowania

projektu ustawy. Ministerstwo wskazuje jednocześnie, że zostało ono wprowadzone na późniejszym etapie prac.

Oznacza to, że proponowana zmiana nie została uzasadniona potrzebą poprawy jakości opieki nad kobietami, zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego kobiet i noworodków ani podniesienia standardów kształcenia położnych.

Ministerstwo Zdrowia proponuje rozwiązanie problemu niewykorzystanych kompetencji położnych poprzez przygotowywanie ich do wykonywania zawodu pielęgniarki. W naszej ocenie jest to działanie krótkowzroczne i nieodpowiedzialne. Zamiast przekwalifikowywać położne, należy stworzyć warunki do pełnego wykorzystania ich kompetencji. Polska potrzebuje więcej położnych obecnych blisko kobiet: w szkołach, poradniach, podstawowej opiece zdrowotnej, opiece okołoporodowej, opiece po stracie ciąży i w okresie menopauzy. W czasie, gdy połowę społeczeństwa stanowią kobiety, a liczba kobiet w wieku okołomenopauzalnym systematycznie rośnie, ograniczanie potencjału zawodu położnej jest działaniem sprzecznym z interesem publicznym. **Fundacja jest również zaniepokojona faktem, że projekt nie zawiera analizy wpływu proponowanych rozwiązań na bezpieczeństwo zdrowotne kobiet, dostępność świadczeń położniczych oraz przyszłość kadr położniczych w Polsce.** Tymczasem dane dotyczące wieku położnych wskazują na postępujące starzenie się tej grupy zawodowej i konieczność podejmowania działań zachęcających młode osoby do wyboru tego zawodu, a nie osłabiających jego atrakcyjność i samodzielność.

Pragniemy również podkreślić, że proponowane rozwiązania spotkały się z szerokim sprzeciwem społecznym. Petycję Fundacji Rodzić po Ludzku przeciwko zmianom w kształceniu położnych podpisało już ponad 15 000 obywateli. Są to kobiety, rodziny, położne, przedstawiciele środowisk medycznych i obywatele, którzy dostrzegają znaczenie samodzielnego zawodu położnej dla bezpieczeństwa kobiet i jakości opieki okołoporodowej. (<https://rodzicpoludzkupl/petycja/petycja-przeciwko-zmianom-w-ksztalceniu-polozonych/>)

Fundacja Rodzić po Ludzku apeluje o odrzucenie proponowanych zmian zawartych w art. 75 pkt 1 oraz art. 78 projektu ustawy i pozostawienie odrębnego kierunku położnictwa jako samodzielnej ścieżki kształcenia położnych w Polsce.

Proponowane rozwiązania są niezrozumiałe również dlatego, że pojawiają się w czasie pogłębiającego się kryzysu opieki okołoporodowej, zamykania kolejnych oddziałów

Laureat nagrody Sasakawa Health Prize Światowej Organizacji Zdrowia 2015

Laureat nagrody Funduszu Ludnościowego Organizacji Narodów Zjednoczonych 2016

położniczych i braku spójnej strategii państwa dotyczącej bezpieczeństwa kobiet w ciąży i podczas porodu.

Bezpieczeństwo kobiet, jakość opieki oraz przyszłość polskiego położnictwa wymagają dziś wzmacniania zawodu położnej, a nie ograniczania jego odrębności i autonomii.

Joanna Pietrusiewicz

PREZES
FUNDACJI RODZIĆ PO LUDZKU
Joanna Pietrusiewicz
Joanna Pietrusiewicz

Laureat nagrody Sasakawa Health Prize Światowej Organizacji Zdrowia 2015

Laureat nagrody Funduszu Ludnościowego Organizacji Narodów Zjednoczonych 2016

FORMULARZ ZGŁASZANIA UWAG

Projekt ustawy o zawodzie pielęgniarki i zawodzie położnej (UD 387)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Przepis, którego uwaga dotyczy	Uwaga/opinia	Uzasadnienie uwagi	Propozycje rozwiązań
1.	Fundacja Rodzić po Ludzku	art. 75	Należy pozostawić kształcenie położnych w obecnym kształcie - na studiach I stopnia i studiach II stopnia, zgodnie z postanowieniami ustawy dnia z dnia 20 lipca 2018 r.	<p>Fundacja Rodzić po Ludzku wyraża stanowczy sprzeciw wobec proponowanych przez Ministerstwo Zdrowia zmian dotyczących kształcenia położnych. W naszej ocenie projektowane rozwiązania stanowią zagrożenie dla jakości opieki nad kobietami, bezpieczeństwa zdrowotnego kobiet i noworodków oraz dla samodzielności zawodu położnej.</p> <p>Sprzeciwiamy się kolejnemu odbieraniu kobietom prawa do bezpiecznej, godnej, specjalistycznej, a w przypadku kobiet w ciąży wręcz szczególnej opieki zdrowotnej, gwarantowanej przez art. 68 ust. 3 Konstytucji RP. Od miesięcy obserwujemy chaos wokół opieki okołoporodowej w Polsce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolejne porodówki znikają z mapy kraju, kobiety tracą dostęp do opieki blisko miejsca zamieszkania, państwo nie radzi sobie dziś z zapewnieniem kobietom równego dostępu do wysokiej jakości opieki okołoporodowej, szczególnie poza dużymi miastami, - wysoki standard opieki okołoporodowej nie może być przywilejem geograficznym ani ekonomicznym. 	Pozostawienie artykułu w poprzednim brzmieniu ustawy.

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Przepis, którego uwaga dotyczy	Uwaga/opinia	Uzasadnienie uwagi	Propozycje rozwiązań
				<p>Zamiast wzmacniać system opieki nad kobietami, proponowane są rozwiązania, które osłabiają jeden z najważniejszych zawodów związanych ze zdrowiem kobiet – zawód położnej.</p> <p>Nie zgadzamy się na odbieranie kobietom dostępu do profesjonalnej opieki położnych i degradację zawodu, który odgrywa fundamentalną rolę w ochronie zdrowia kobiet.</p> <p>Położne wspierają kobiety nie tylko podczas porodu. Sprawują opiekę w nad kobietą planującą macierzyństwo, w ciąży, porożu, podczas laktacji, również w sytuacji poronienia. Wykonują usg, zlecają badania i leki. Zajmują się noworodkami oraz kobietami w menopauzie i później. Pracują w przychodniach i oddziałach szpitalnych lub jako niezależne specjalistki. Ich kompetencje wymagają specjalistycznego, kierunkowego kształcenia. Oddanie tego obszaru w system edukacji pielęgniarskiej skoncentrowany przede wszystkim na chorobie i patologii jest krokiem wstecz.</p> <p>To kolejny przykład ograniczania praw kobiet poprzez utrudnianie dostępu do samodzielnych specjalistek zdrowia reprodukcyjnego.</p> <p>Położnictwo to nie specjalizacja pielęgniarska. Fundacja wielokrotnie podkreślała, że zawód położnej jest odrębnym zawodem medycznym, a ciągła opieka położnej jest bezpiecznym i satysfakcjonującym modelem</p>	

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Przepis, którego uwaga dotyczy	Uwaga/opinia	Uzasadnienie uwagi	Propozycje rozwiązań
				<p>opieki dla kobiet. Nie można uzasadniać tych zmian spadkiem liczby porodów. Położna nie jest wyłącznie osobą „od porodów”. Takie myślenie jest archaiczne i szkodliwe. System ochrony zdrowia potrzebuje dziś silnych położnych pracujących blisko kobiet, w społecznościach lokalnych, w profilaktyce, edukacji zdrowotnej i opiece okołoporodowej.</p> <p>Proponowane zmiany są nie tylko błędne, ale również niebezpieczne. W całej dyskusji całkowicie brakuje refleksji nad ich długofalowymi konsekwencjami dla bezpieczeństwa zdrowotnego kobiet. Tymczasem dane Naczelnej Izby Pielęgniarek i Położnych pokazują jasno, że system już dziś mierzy się z kryzysem kadrowym i starzeniem się populacji położnych. Największą grupę zawodową położnych stanowią dziś osoby w wieku 51–60 lat. Ponad 23% położnych osiągnęło już wiek emerytalny, a średni wiek położnej w Polsce przekracza 51 lat. Prognozy pokazują również, że do 2030 roku aż 60% położnych będzie w wieku uprawniającym do świadczeń emerytalnych. https://nipip.pl/raporty/</p> <p>W tej sytuacji osłabianie odrębności zawodu położnej oraz komplikowanie ścieżki dojścia do zawodu jest działaniem całkowicie niezrozumiałym i nieodpowiedzialnym. Zamiast zachęcać młode osoby do wyboru położnictwa, państwo wysyła sygnał, że zawód położnej przestaje być samodzielną profesją. To może doprowadzić do</p>	

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Przepis, którego uwaga dotyczy	Uwaga/opinia	Uzasadnienie uwagi	Propozycje rozwiązań
				<p>dramatycznego spadku liczby nowych położnych i realnego ograniczenia dostępu kobiet do opieki położniczej, szczególnie poza dużymi miastami.</p> <p>Państwo powinno dziś robić wszystko, by wzmocnić zawód położnej. Tymczasem proponowane rozwiązania, które mogą sprawić, że za kilka lat kobietom po prostu zabraknie położnych. Proponowane rozwiązania mogą także prowadzić do dyskryminacji zawodowej położnych. Wydłużenie ścieżki dojścia do zawodu przy jednoczesnym ryzyku niższego statusu zawodowego i płacowego będzie zniechęcać młode osoby do wyboru położnictwa i pogłębi kryzys kadrowy.</p> <p>Projekt stoi w sprzeczności z kierunkiem wskazywanym przez międzynarodowe środowisko położnicze. W maju 2026 roku ponad 200 europejskich liderek położnictwa, edukatorek i organizacji społecznych zaapelowało do Komisji Europejskiej o wzmocnienie autonomii i standardów kształcenia położnych zgodnie z wytycznymi WHO i ICM. Tymczasem polski rząd proponuje rozwiązania idące w przeciwnym kierunku. Zamiast wzmocnić położnictwo, osłabia jego autonomię i rozmywa kompetencje zawodowe. To nie jest reforma, ale cofanie położnictwa o dekady.</p>	

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Przepis, którego uwaga dotyczy	Uwaga/opinia	Uzasadnienie uwagi	Propozycje rozwiązań
				Fundacja Rodzić po Ludzku apeluje o natychmiastowe wycofanie się z proponowanych zmian i pozostawienie odrębnej ścieżki kształcenia położnych.	

